

Vergaderjaar 2020–2021

30 985

Beleidsdoorlichting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nr. 44

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 november 2020

Met deze brief licht ik u in over de opzet en vraagstelling van de beleidsdoorlichting van artikel 4.1 Energiebesparing en duurzaamheid en 4.2 Bouwregelgeving en bouwkwaliteit van de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (HVII- BZK) die in 2021 naar uw Kamer zal worden gestuurd. Hiermee voldoe ik aan de motie van het lid Harbers (Kamerstuk 34 000, nr. 36) om de Kamer voorafgaand aan de uitvoering van beleidsdoorlichtingen te informeren over de opzet en vraagstelling.

Het doel van de beleidsdoorlichting van deze artikelen is een beeld te krijgen van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid in de periode 2015–2020. De beleidsdoorlichting zal voldoen aan de kwaliteitseisen die zijn opgenomen in de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE). Dit is terug te zien in de onderzoeksopzet en vraagstelling voor beide artikelen, waarvoor ik u verwijs naar de bijlagen I en II¹.

De beleidsdoorlichting bestaat in hoofdzaak uit een ex post synthese onderzoek van de evaluaties en onderzoeksrapporten van en naar individuele beleidsinstrumenten. Bij de doorlichting van artikel 4.1 wordt de beleidsdoorlichting uit 2014², *Energie besparen gaat niet vanzelf* van het Planbureau voor de leefomgeving, als vertrekpunt gehanteerd. Voor artikel 4.2 wordt een vergelijkbare aanpak gevolgd door de meest recente beleidsdoorlichting uit 2014³ als startpunt voor de aankomende beleidsdoorlichting te nemen. Daarbij wordt met name gekeken naar de destijds gedane aanbevelingen en hoe deze in de periode 2015–2020 in praktijk zijn gebracht. Daarnaast zal ook de beleidsdoorlichting van artikel 5.2

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/PBL_2014_Energie_besparen_gaat_niet_vanzelf_1452.pdf.

³ Kamerstuk 34 120, nr. 1.

Omgevingswet die momenteel wordt uitgevoerd en zich richt op de doelmatigheid van de stelselherziening, worden betrokken.

Methode

Gekozen is de doorlichting van artikel 4.1 en 4.2 te laten uitvoeren door onderzoeksbureaus of onderzoeksinstellingen met expertise op het gebied van de energietransitie in de gebouwde omgeving respectievelijk bouwregelgeving en bouwkwiteit. Het Ministerie van BZK levert zelf een bijdrage aan de informatievoorziening en dataverzameling en neemt deel aan inhoudelijke bijeenkomsten over de beleidstheorie en de opzet van de analyse. Voor de doorlichting wordt gebruik gemaakt van voorhanden zijnde evaluaties en rapporten (zie bijlagen)⁴. Aan de hand van diverse kamerbrieven en andere beleidsdocumenten zal daarbij worden geduid waar deze onderzoeken en evaluaties reeds van invloed zijn geweest op nader vastgesteld beleid. Daarnaast zullen interviews met belanghebbers en beleidsmakers worden gevoerd. Analyse van deze rapporten en interviews zal ons leren op welke wijze het gevoerde beleid in de periode 2015–2020 heeft bijgedragen aan het realiseren van de gestelde doelen en in hoeverre het gevoerde beleid doeltreffend en doelmatig is geweest. Het staat de onderzoekers vrij gebruik te maken van bestaande data en nieuw te verzamelen gegevens om de geformuleerde onderzoeksvragen te beantwoorden. De beleidsdoorlichting dient tevens een beschouwing te bevatten over maatregelen die kunnen worden genomen om de doelmatigheid en doeltreffendheid van het verduurzamingsbeleid in de toekomst te vergroten. Daarnaast vereist de RPE een analyse waaruit blijkt welke beleidsopties resteren in een situatie waarin significant minder budget (minus 20%) voorhanden zou zijn.

Verbeterparagraaf

De verbeterparagraaf biedt reflectie op de uitvoering van de beleidsdoorlichting met als doel in de toekomst beter zicht te krijgen op zowel doeltreffendheid als doelmatigheid van het beleid. Bij het toesturen van de beleidsdoorlichting aan uw Kamer in 2021 zal het kabinet in een beleidsreactie toelichten hoe het in toekomstig beleid hier invulling aan gaat geven.

Kwaliteitsborging

Een begeleidingscommissie bewaakt de kwaliteit en de voortgang van de doorlichting. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van het Ministerie van BZK en het Ministerie van Financiën. In het proces van de beleidsdoorlichting is binnen de richtlijnen van de RPE een belangrijke rol toebedeeld aan een onafhankelijke deskundige. Deze onafhankelijke deskundige is een persoon die inhoudelijk deskundig is op het te onderzoeken beleid, maar die geen verantwoordelijkheid draagt voor het beleid.

Voor de beleidsdoorlichting van artikel 4.1 zal een nog te benoemen onafhankelijke deskundige als adviseur optreden. Deze onafhankelijke deskundige zal toezien op de kwaliteit van de onderzoeksmethodiek, onder andere door deel te nemen aan de bijeenkomsten van de begeleidingscommissie, en een oordeel vellen over de kwaliteit van de beleidsdoorlichting. De onafhankelijk deskundige zal een adviserende rol krijgen bij het tot stand komen van de definitieve onderzoeksopzet van de beleidsdoorlichting. Voor de beleidsdoorlichting van artikel 4.2 zal Prof. Dr. M.S. de Vries als onafhankelijk adviseur optreden. Deze heeft tevens meegelezen met en advies gegeven op de onderzoeksopzet.

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Tijdpad

Het streven is de doorlichting uiterlijk in het laatste kwartaal van 2021 naar uw Kamer te sturen vergezeld van het advies van de onafhankelijke adviseurs en een kabinetsreactie.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren